

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Elišky Cihlářové a JUDr. Jaroslava Hubáčka v právní věci stěžovatele **T. T. V.**, zastoupeného JUDr. Ivou Kmoškovou, advokátkou se sídlem v Pardubicích, Milheimova 1217, za účasti **Ministerstva vnitra**, odboru azylové a migrační politiky, se sídlem v Praze 7, Nad Štolou 3, v řízení o kasační stížnosti proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 7. 3. 2005, č. j. 14 Az 500/2003 - 27,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (dále jen „správní orgán“), ze dne 16. 9. 2003, č. j. OAM-2478/VL-19-C10-2003, nebyl stěžovateli dle ust. § 12, § 13 odst. 1 a 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), udělen azyl a současně bylo vysloveno, že se na stěžovatele nevztahuje překážka vycestování dle ust. § 91 zákona o azylu.

Proti tomuto rozhodnutí podal stěžovatel žalobu, která byla zamítnuta napadeným rozsudkem krajského soudu, protože soud dospěl k závěru, že rozhodnutí správního orgánu vycházelo ze spolehlivě zjištěného stavu věci a bylo vydáno v souladu s právními předpisy.

Ve včas podané kasační stížnosti stěžovatel namítl, že krajský soud náležitě nezhodnotil jeho situaci a současné postavení v České republice, když jeho osoba nacházející se dlouhodobě mimo Vietnam by byla negativně hodnocena, což by mělo za následek pronásledování a případné konflikty s orgány státu. Za takového stavu by mu bylo upíráno

právo na plnohodnotný život, ocitl by se ve stavu nouze, a to zejména z důvodu, že ve Vietnamu již nemá žádné rodinné zázemí. Stěžovatel dále poukázal na to, že nebyl řádně zjištěn skutkový stav věci, nebyly dostatečně zváženy jeho osobní poměry a důvody, pro které chce setrvat v České republice, kde se řádně choval a pracoval. Dovolal se humanitárních důvodů. Stěžovatel navrhl zrušení rozhodnutí a vrácení věci zpět k dalšímu řízení. Současně požádal o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Správní orgán ve svém vyjádření popřel oprávněnost kasační stížnosti, neboť se domnívá, že jak jeho rozhodnutí, tak i krajského soudu bylo vydáno v souladu s právními předpisy. Správní orgán podotkl, že stěžovatel byl v České republice souzen a byl zde ve výkonu trestu, tudíž se nechoval řádně. Odkázal na správní spis a navrhl zamítnutí kasační stížnosti a nepřiznání odkladného účinku.

Ze správního spisu, který soudu předložil správní orgán, vyplynuly následující podstatné skutečnosti:

Stěžovatel podal dne 24. 5. 2003 návrh na zahájení řízení o udělení azylu. Dne 21. 8. 2003 byl se stěžovatelem veden, ve vietnamském jazyce za účasti tlumočníka, pohovor k důvodům návrhu na zahájení řízení o udělení azylu na území České republiky, ze kterého byl vyhotoven protokol. Stěžovatel uvedl, že z Vietnamu odjel na základě mezistátní dohody pracovat na Slovensko jako stavební dělník. Poté začal v České republice podnikat; od června roku 2000 v České republice pobývá nelegálně, neboť mu nebylo prodlouženo vízum. V květnu 2003 mu vypršel roční trest, ke kterému byl odsouzen za úplatkářství, pak podal žádost o azyl. Chce zde pracovat, protože se ve Vietnamu obává možných postihů za to, že byl v České republice odsouzen, je tam špatná ekonomická situace. Před odchodem z Vietnamu neměl žádné problémy, měl práci, nebyl trestně stínán, nikdy nebyl členem politické strany, ani se neúčastnil politického života.

Nejvyšší správní soud přezkoumal na základě kasační stížnosti napadený rozsudek a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Podle ust. § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, v platném znění (dále jen s. ř. s.), kasační stížnost lze podat pouze z důvodu tvrzené nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení.

Dle písm. b) citovaného ustanovení lze kasační stížnost podat pouze z důvodu tvrzené vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost.

Dle ust. § 14 zákona o azylu lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu, jestliže v řízení o udělení azylu nebude zjištěn důvod pro udělení azylu podle § 12.

Podle ust. § 91 odst. 1 cit. zákona povinnost ukončit pobyt neplatí, pokud by byl cizinec nucen vycestovat do státu, kde je ohrožen jeho život nebo svoboda z důvodu jeho

rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro politické přesvědčení, nebo do státu, kde mu hrozí nebezpečí mučení, nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestu anebo kde je jeho život ohrožen v důsledku válečného konfliktu, nebo do státu, který žádá o jeho vydání pro trestný čin, za který zákon tohoto státu stanoví trest smrti, anebo jestliže by to bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky, nebo jestliže v zemi původu nebo v třetí zemi, ochotných přijmout nezletilou osobu bez doprovodu, není po jejím příchodu k dispozici přiměřené přijetí a péče podle potřeb jejího věku a stupně samostatnosti.

Vzhledem k okolnosti, že stěžovatel uvádí jako právní důvody kasační stížnosti ust. § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s., je třeba se nejprve vyjádřit k dopadu těchto ustanovení. Nesprávné posouzení právní otázky spočívá buď v tom, že na správně zjištěný skutkový stav je aplikován nesprávný právní závěr, popř. je sice aplikován správný právní názor, ale tento je nesprávně vyložen. Skutková podstata je se spisy v rozporu, pokud skutkový materiál ve spisu obsažený jinak dostačující k učinění správného skutkového závěru vede k jiným skutkovým závěrům, než jaké učinil rozhodující orgán. Skutková podstata nemá oporu ve spisech, chybí-li ve spisech skutkový materiál pro skutkový závěr učiněný rozhodujícím orgánem, přičemž tento materiál je nedostačující k učinění skutkového závěru. Taková pochybení Nejvyšší správní soud v napadeném rozhodnutí krajského soudu ani v rozhodnutí správního orgánu neshledal. Rozhodnutí obou orgánů plně vycházejí ze spisového materiálu a byla vydána v souladu s právním řádem.

Pokud je stěžovatelem namítáno, že správní orgán porušil povinnost zjistit přesně a úplně skutečný stav věci, Nejvyšší správní soud se s tímto nemůže ztotožnit, neboť skutkový stav byl správním orgánem zodpovědně a řádně zjištěn, což je patrné ze správního spisu, když v odůvodnění správního rozhodnutí jsou plně rozebrány důvody, které správní orgán vedly k jeho závěrům, přičemž Nejvyšší správní soud zdůrazňuje, že všechny mají oporu ve spisovém materiálu. Je třeba zdůraznit, že takto obsáhlé skutkové zjištění učinil správní orgán i přes to, že stěžovatel ve své žádosti vůbec netvrdil, že je pronásledován, naopak uvedl, že ve Vietnamu žádné problémy nikdy neměl. Důvody, pro které by stěžovatel chtěl setrvat na území České republiky, jsou v dané věci irelevantní, neboť, jak již výstižně uvedl krajský soud ve svém rozhodnutí, azylové řízení není v žádném případě prostředkem pro získání legálního povolení k setrvání na území České republiky (pro takové případy má český právní řád jiné instituty), naopak jedná se o vysoce specializovanou proceduru mající za cíl poskytnutí ochrany cizinci, který je ve svém domovském státě pronásledován. To však rozhodně není případ stěžovatele, který podáním své žádosti tuto proceduru pouze zneužívá. Jak je zřejmé z jeho žádosti, stěžovatel si je dobře vědom svých povinností vůči České republice, a tak nelze jejich zanedbání suplovat právě azylovým řízením.

Tvrzení stěžovatele o tom, že by byl ve Vietnamu případně pronásledován z důvodu, že byl v České republice odsouzen, je pouhou nepodloženou spekulací, neboť z podkladů shromážděných správním orgánem jasně vyplynulo, že toto stěžovatelovo tvrzení nemá reálný podklad.

Jak bylo vyjádřeno v rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004 - 55, „smysl institutu humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu spočívá v tom, aby rozhodující správní orgán měl možnost azyl poskytnout i v situacích, na něž sice nedopadá žádná z kautel předpokládaných taxativními výčty ustanovení § 12 a § 13 zákona o azylu, ale v nichž by bylo přesto „nehumánní“ azyl neposkytnout. Správní orgán díky tomu může zareagovat nejen na případy, jež byly předvídatelné v době přijímání

zákona o azylu jako obvyklé důvody udělování humanitárního azylu (např. u osob zvláště těžce postižených či nemocných, u osob přicházejících z oblastí postižených humanitární katastrofou, ať už způsobenou lidskými či přírodními faktory), ale i na situace, jež předvídané či předvídatelné nebyly. Míra volnosti této jeho reakce je pak omezena pouze zákazem libovůle, vyplývajícím pro orgány veřejné moci z ústavně zakotvených náležitostí demokratického a právního státu.“ Z výše uvedeného je zřejmé, že důvody, které uvádí stěžovatel, nemohou být podřazeny pod případ hodný zvláštního zřetele, za jehož existence je možné udělit azyl z humanitárního důvodu, proto jak správní orgán, tak i soud, posoudil otázku udělení azylu z humanitárních důvodů zcela v souladu se zákonem. Tyto orgány rovněž nepochybily, jestliže rozhodly o neudělení překážky vycestování dle ust. § 91 zákona o azylu stěžovateli, neboť důvody, které uvádí, nespadají pod zákonné důvody, pro něž je možné překážku vycestování udělit.

Nejvyšší správní soud napadené rozhodnutí soudu přezkoumal v souladu s ustanovením § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnil stěžovatel ve své kasační stížnosti, a přitom sám neshledal vady uvedené v odstavci 3, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti. Ze všech shora uvedených důvodů shledal kasační stížnost jako nedůvodnou, a proto ji podle ustanovení § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl bez jednání postupem dle § 109 odst. 1 citovaného zákona, dle kterého o kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud zpravidla bez jednání.

Stěžovatel podal návrh, aby byl kasační stížnosti přiznán odkladný účinek dle ust. § 107 s. ř. s. Nejvyšší správní soud o návrhu nerozhodl, neboť má za to, že rozhodnutím ve věci odpadl pro vydání předmětného usnesení důvod.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1, větu první, s. ř. s., dle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatel v soudním řízení úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Správní orgán nárok na náhradu nákladů řízení nevznosl, proto mu ho soud nepřiznal.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 14. září 2006

JUDr. Radan Malík
předseda senátu